

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Французька мова і література, англійська мова»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури
(переклад включно) (перша – французька)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка з основами педагогічної майстерності
Викладач	д.пед.наук, проф. Стинська Вікторія Володимирівна, доктор філософії, асистент Басараб Наталія Ярославівна
Контактний телефон викладача	+380956827858 +380974175586
E-mail викладача	viktoriia.stynska@pnu.edu.ua natalia.basarab@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Четвер 14.00 – 15.00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс спрямований на формування у студента адекватного розуміння процесу педагогічної діяльності, навчання та виховання не як одностороннього, безпосереднього впливу викладача на особистість молодшої людини, а як педагогічної взаємодії суб'єктів спільної діяльності. Тематика, зміст програми орієнтовані на оволодіння студентами відповідними знаннями, загальними вміннями та навичками організації педагогічної взаємодії з молодими людьми, навчально-виховного процесу у напрямі розвитку особистості.</p> <p>Основні теоретичні положення, ідеї курсу розглядаються через призму психологічних механізмів, закономірностей, законів природного розвитку людини, її пізнавальної діяльності, становлення особистісних рис, що є умовою творчого пошуку вчителем шляхів, методів, засобів організації педагогічної взаємодії з учнями, здійснення опосередкованого впливу на особистість у цьому процесі. Загальні положення спираються на знання студентами філософії як методологічної бази, психології як теоретичної основи і сприяють кращому подальшому оволодінню методикою психолого-педагогічної діяльності у закладах середньої освіти.</p> <p>Вивчення курсу «Педагогіка з основами педагогічної майстерності» відбувається шляхом обговорення, рефлексії, осмислення студентами власного життєвого досвіду, професійних уявлень, вироблення власного бачення, поглядів стосовно педагогічної взаємодії з молодшою людиною, набуття відповідних умінь та навичок, передбачає огляд, аналіз, оцінку теоретичних положень викладачем у взаємодії зі студентами під час лекцій.</p> <p>Практичні заняття орієнтовані на самостійну підготовку студентами проектів, творчих робіт, ситуаційних вправ, їхнього представлення та обговорення у групі, аналіз педагогічних ситуацій, фрагментів навчально-виховного процесу з позиції теоретичних ідей, концепцій, власних педагогічних поглядів, організацію мікроробот студентів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета: забезпечити загальнопедагогічну і професійну підготовку майбутнього вчителя, озброїти студентів ґрунтовними знаннями теоретичних основ сучасної педагогіки, сформувані вміння і навички, необхідні для організації навчання і виховання учнів в умовах реформування освіти відповідно до Закону України «Про освіту».</p> <p>Цілі:</p> <p>засвоєння ключових положень і проблематики сучасної педагогіки;</p> <p>опанування теоретико-методологічними підходами до вивчення предмета, основними поняттями і категоріями педагогіки;</p> <p>ознайомлення із методами науково-педагогічних досліджень і формування у студентів вміння користуватися цими методами у практичній діяльності;</p> <p>з'ясування змісту професійної діяльності вчителя, основ його педагогічної майстерності та педагогічної техніки;</p> <p>допомога студентові у набутті умінь теоретичного проектування та практичного конструювання освітнього процесу, спрямованого на розвиток особистості учнів та їх творчу самореалізацію, передовсім шляхом проведення уроків і годин класного керівника;</p>	

сприяння засвоєнню методів і форм організації навчального й виховного процесів у закладі середньої освіти;
 спонукання студентів до подальшої самоосвіти і самовиховання, розвитку особистісних якостей майбутнього педагога, відповідального ставлення до виконання обов'язків учителя; формування потреби постійно займатися самонавчанням і самовдосконаленням.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності.

Фахові (предметні) компетентності (ФК):

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 14. Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу, здатність добирати та використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання іноземних мов.

Результати навчання:

РН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

РН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

РН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

РН 18. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

РН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

РН 21. Володіти методикою проведення навчальних занять з іноземних мов, застосовувати різноманітні форми, прийоми, методи та технології ефективного навчання іноземних мов, аналізувати результати засвоєння матеріалу, оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
III	035 Філологія	II	В

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план			

<p>Тема 1. ПРЕДМЕТ І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІКИ У СВІТЛІ ВИМОГ ВИЩОЇ ШКОЛИ.</p> <p>План</p> <p>Педагогіка, її визначення, предмет і завдання. Основні категорії педагогіки. Галузі педагогічної науки. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Методологія і методи науково-педагогічного дослідження.</p>	2		4
<p>Тема 2. РОЗВИТОК, ВИХОВАННЯ І ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.</p> <p>План</p> <p>Основні поняття теми. Закономірності розвитку особистості. Головні фактори формування та розвитку особистості. Чинники, які впливають на формування особистості. Вікова періодизація дітей і юнацтва.</p>	2		4
<p>Тема 3. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.</p> <p>План</p> <p>Учитель як організатор освітнього процесу у ЗСО і його функції. Закон України «Про освіту» (2017р.) про права, обов'язки і гарантії педагогічних працівників. Зміст основних психолого-педагогічних компетенцій учителя сучасного</p>	2		4

<p>ЗСО. Поняття про педагогічну майстерність учителя, її структура та рівні. Професійна етика вчителя як педагогічна дефініція. Поняття про педагогічну добродію. Стилї педагогічного спілкування. Педагогічний такт як узагальнений вияв стилю і спілкування вчителя з учнями. Педагогічна техніка у системі професійної майстерності учителя.</p>			
<p>Тема 4. СУТЬ І ЗАВДАННЯ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ЗСО. План Виховання як процес цілеспрямованого формування особистості. Мета виховання. Кінцева мета виховання. Критерії вихованості. Процес виховання, його специфіка, структурні елементи, рушійні сили. Етапи процесу виховання. Управління процесом виховання. Самовиховання: етапи, методи і прийоми. Перевиховання: суть, принципи, етапи і методи. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання. Поняття про закономірності виховання. Принципи виховання. Визначні педагоги минулого і сучасності про принципи виховання.</p>	2	2	6

<p>Тема 5 . ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИ, ФОРМИ І НАПРЯМИ ВИХОВАННЯ.</p> <p>План</p> <p>Поняття про методи виховання.</p> <p>Класифікація методів виховання: а) методи формування свідомості особистості; б) методи організації діяльності і формування досвіду громадської поведінки; в) методи стимулювання діяльності і поведінки; г) методи контролю у вихованні.</p> <p>Поняття про форми виховання.</p> <p>Підходи до їх класифікації. Основні напрями виховання (розумове, моральне, національно-патріотичне, трудове, економічне, естетичне, фізичне, правове, екологічне виховання (загальна характеристика)).</p>	2	2	4
<p>Тема 6.</p> <p>ПОЗАКЛАСНА І ПОЗАШКІЛЬНА ВИХОВНА РОБОТА З УЧНЯМИ.</p> <p>План</p> <p>Поняття про позакласну виховну роботу.</p> <p>Зміст позакласної виховної роботи та її форми. Позашкільна виховна робота: сутнісна характеристика поняття. Школа – провідна ланка в системі виховної роботи.</p>	2	2	4

<p>Виховання дітей у сім'ї. Взаємозв'язок школи, сім'ї та громадськості. Класний керівник, його завдання і функції. Зміст, форми, планування й облік роботи класного керівника.</p>			
<p>Тема 7. СУТЬ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ В ЗСО. План Поняття про дидактику як теорію навчання, її предмет, завдання й етапи становлення. Виникнення і розвиток дидактики. Основні категорії дидактики. Педагогічний процес і його структурні компоненти. Поняття про процес навчання. Структура процесу засвоєння знань. Види навчання. Оптимізація й інтенсифікація навчання. Закономірності і принципи навчання, їх класифікація і характеристика.</p>		2	6
<p>Тема 8. ЗМІСТ ОСВІТИ В ЗСО. План Поняття про зміст освіти, вимоги до нього. Фактори, які зумовлюють зміст освіти. Теорії організації змісту освіти. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі. Державний стандарт</p>		2	4

освіти (сутність поняття, характеристика основних складових).			
<p>Тема 9. ПРОБЛЕМА МЕТОДІВ І ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ ДИДАКТИЦІ.</p> <p>План</p> <p>Поняття про методи навчання та їх функції. Класифікація і характеристика методів навчання (за джерелом знань, за дидактичною метою, за рівнем пізнавальної діяльності на ін. Вибір учителем методів навчання. Поняття про засоби навчання, їх класифікація.</p>		2	8
<p>ТЕМА 10. ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ЗСО</p> <p>План</p> <p>1. Поняття педагогічної технології. Класифікація педагогічних технологій.</p> <p>2. Структура і основні характеристики педагогічної технології.</p> <p>3. Освітні технології на основі активізації та інтенсифікації діяльності учнів у навчальному процесі ЗСО.</p> <p>3.1. Ігрові технології.</p> <p>3.2. Проектні технології.</p> <p>3.3. Інтерактивні технології.</p> <p>4. Освітні технології на основі ефективності управління та</p>		2	4

<p>організації навчального процесу у ЗСО.</p> <p>4.1. Технологія розвитку критичного мислення</p> <p>4.2. Технологія проблемного навчання</p> <p>4.3. Модульне навчання.</p>			
<p>ТЕМА 11. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ В ЗСО. ПЕРЕВІРКА ТА ОЦІНКА ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК УЧНІВ.</p> <p>План</p> <p>Поняття про форми організації навчання. Урок як основна організаційна форма навчання школярів, вимоги до уроку</p> <p>Типологія уроків і їхня структура. Вимоги до сучасного уроку. Підготовка вчителя до уроку. Тематичне і поурочне планування.</p> <p>Позакласні та позашкільні форми навчання (загальна характеристика).</p> <p>Нестандартні й інноваційні уроки в системі форм організації навчання. Контроль, його роль і функції в навчальному процесі. Види й методи контролю. Оцінка успішності, її призначення в навчальному процесі. Попередження неуспішності учнів.</p>		2	8
<p>Тема 12. УПРАВЛІННЯ І</p>		2	4

<p>КЕРІВНИЦТВО ЗСО. МЕТОДИЧНА РОБОТА В ЗСО.</p> <p>План</p> <p>Наукові основи управління.</p> <p>Принципи управління ЗНЗ.</p> <p>Державні органи управління закладами освіти і їх повноваження.</p> <p>Органи громадського самоврядування у навчальних закладах.</p> <p>Педагогічна рада школи та організація її роботи.</p> <p>Організація і зміст роботи директора школи та його заступників.</p> <p>Планування роботи школи, види планів.</p> <p>Завдання та зміст методичної роботи.</p> <p>Форми методичної роботи в ЗНЗ, їх характеристика.</p> <p>Самоосвіта вчителів.</p> <p>Особливості та зміст атестації учителів відповідно до Закону України «Про освіту».</p> <p>Організація допомоги молодому учителю.</p> <p>Впровадження у практику передового педагогічного досвіду.</p> <p>Система внутрішньошкільного контролю (загальна характеристика).</p>			
Всього	12	18	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Рейтинговий показник</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка у національній шкалі</th> </tr> <tr> <th>Екзамен, диф.залик, курс роб.(проект), практика</th> <th>Залик</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90-100</td> <td>A (відмінно)</td> <td rowspan="3">Відмінно</td> <td rowspan="3">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>82-89</td> <td>B (добре)</td> </tr> <tr> <td>75-81</td> <td>C (добре)</td> </tr> <tr> <td>64-74</td> <td>D (задовільно)</td> <td rowspan="2">Добре</td> <td rowspan="2">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>60-63</td> <td>E (задовільно)</td> </tr> <tr> <td>35-59</td> <td>FX (незадовільно) з можливістю повторного складання</td> <td rowspan="2">Незадовільно</td> <td rowspan="2">Незараховано</td> </tr> <tr> <td>1-34</td> <td>F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> </tbody> </table>	Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі		Екзамен, диф.залик, курс роб.(проект), практика	Залик	90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано	82-89	B (добре)	75-81	C (добре)	64-74	D (задовільно)	Добре	Зараховано	60-63	E (задовільно)	35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно	Незараховано	1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням
Рейтинговий показник	Оцінка ECTS			Оцінка у національній шкалі																							
		Екзамен, диф.залик, курс роб.(проект), практика	Залик																								
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано																								
82-89	B (добре)																										
75-81	C (добре)																										
64-74	D (задовільно)	Добре	Зараховано																								
60-63	E (задовільно)																										
35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно	Незараховано																								
1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням																										
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Оцінювання здійснюється відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozr-obku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protse-su.pdf?_gl=1*105ypmm*_ga*MTQ3NjUxNzQ0MC4xNTczOTg1NjI4*_ga_B6J5G9CVS8*MTcyNDIyMDO0MC4zNS4xLjE3MjQyMjA2MzkuMC4wLjA. ; Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspisnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf?_gl=1*1yxalu1*_ga*MTQ3NjUxNzQ0MC4xNTczOTg1NjI4*_ga_B6J5G9CVS8*MTcyNDIyMDO0MC4zNS4xLjE3MjQyMjA0NjEuMC4wLjA.</p> <p>Поточний контроль 50 (усне та письмове оцінювання, тести)</p> <p>Підсумковий контроль (залик) 50 балів</p> <p>Всього 100 балів</p>																										
<p>Практичні заняття</p>	<p>У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для практичних занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики. Оцінювання знань та науково-пошукової роботи студентів на практичних заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою.</p> <p>На практичному занятті оцінюються як теоретичні, так і практичні творчі завдання:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст освітньої компоненти, основні положення теорій, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання у практичних діях, здійснює творчий підхід, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, сформовані компетентності. На високому рівні</p>																										

	<p>вміє використовувати сучасні інноваційні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами теорії та практикою впровадження навчального матеріалу, аргументовано викладає його; має практичні навички, володіє компетентностями, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями і практичні навички та компетентності, орієнтується в теоретичному матеріалі, але непереконливо відповідає, знання є невпевненими або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати і порівнювати педагогічні аспекти, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю. Вміє використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для навчання, виховання і розвитку особистості;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Не вміє проводити наукові дослідження та аналізувати їхні результати. Не здатний критично мислити, аналізувати. Не впроваджують цифрові інструменти і технології у практиці роботи педагога</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Діє система накопичення балів</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма контролю: залік</p> <p>Підсумковий контроль здійснюється згідно Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspisnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf?_gl=1*_1yxalu1*_ga*_MTO3NjUxNzQ0MC4xNTczOTg1NjI4*_ga_B6J5G9CVS8*_MTcyNDIyMDO0MC4zNS4xLjE3MjQyMjA0NjEuMC4wLjA.</p> <p>Тестові завдання: тест складається з 50 завдань формату «множинний вибір», виконання яких демонструє рівень знань, здобутих студентами під час лекційних, практичних занять та самостійної підготовки. Правильний варіант відповіді оцінюється в 1 бал. Максимальний бал – 50.</p>
<p>7. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p>Академічна доброчесність</p>	<p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи</p>

	<p>наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</p> <p>https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf?_gl=1*15k23e3*_ga*MTQ3NjUxNzQ0MC4xNTczOTg1NjI4*_ga_B6J5G9CVS8*MTcyMjk0MDk3NS4zMC4wLjE3MjI5NDA5ODEuMC4wLjA.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.</p>
Відвідування занять	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.):</p> <p>https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf?_gl=1*105ypmm*_ga*MTQ3NjUxNzQ0MC4xNTczOTg1NjI4*_ga_B6J5G9CVS8*MTcyNDIyMDQ0MC4zNS4xLjE3MjQyMjA2MzkuMC4wLjA.</p> <p>Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)</p> <p>https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf?_gl=1*1yxalu1*_ga*MTQ3NjUxNzQ0MC4xNTczOTg1NjI4*_ga_B6J5G9CVS8*MTcyNDIyMDQ0MC4zNS4xLjE3MjQyMjA0NjEuMC4wLjA.</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf?_gl=1*1yxalu1*_ga*MTQ3NjUxNzQ0MC4xNTczOTg1NjI4*_ga_B6J5G9CVS8*MTcyNDIyMDQ0MC4zNS4xLjE3MjQyMjA0NjEuMC4wLjA.</p>

Неформальна освіта

Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11. 2022 р.) https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-na-vchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykar-patskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf
Рекомендовані платформи: Prometheus, Coursera, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна

1. Аймедов К.В., Бабієнко В.А., Сторож В.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки: підручник. Київ: ВД «Слово», 2014. 352с.
2. Андрушина Л.Л., Каковкіна О.А., Кожедуб Т.Г. Загальні основи педагогіки в схемах. Дніпропетровськ, 2016. 160 с.
3. Васянович Г. Педагогічна етика: нач. метод. посіб. Львів:Норма, 2005. 344с.
4. Вишневецький О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: посіб. Дрогобич: Коло, 2003. 528 с.
5. Волкова Н. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Академія, 2003. 576 с.
6. Державний стандарт повної загальної середньої освіти. URL: <http://iitzo.gov.ua/serednya-osvita/providdilennya-zmistu-zahalnoji-serednoji-osvity/normatyvno-pravov-a-baza-rochatkovoji-osvity/>
7. Зайченко І.В. Історія педагогіки: у 2 кн. Кн.1. Історія зарубіжної педагогіки. Київ: Видав. Дім «Слово». 2010. 624 с.
8. Зайченко І. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Чернівці, 2003. 528 с.
9. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2005. 343 с.
10. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді: Наказ МОН України від 16.06.2015 р. № 641 та Заходи щодо її реалізації. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MUS24863>.
11. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. №988-Р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
12. Кузьмінський А.І. Педагогіка: підруч. Київ: Знання, 2007. 447 с.
13. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навчальний посібник. К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. 440 с.
14. Малафіїк І.В. Дидактика новітньої школи : *Навчальний посібник*. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 632 с.
15. Максименко В.П. Дидактика : курс лекцій. Хмельницький : ХМЦНП, 2013. 223 с.
16. Максимюк С.П. Педагогіка : *Навчальний посібник*. К.: Кондор, 2005. 667 с.
17. Мартиненко С. М., Хоружа Л.Л. Загальна педагогіка. К., 2002. 176 с.
18. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
19. Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І. Теорія і методика виховання: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 415 с.
20. Педагогіка: навч. посіб. / З.Н. Курлянд та ін. Харків: Бурун Книга, 2009. 304 с.
21. Педагогічна майстерність учителя: навч. посіб. / за ред. В. М. Гриньової, С. Т. Золотухіної. Харків: ОВС, 2016. 224 с.
22. Педагогічна майстерність: підруч. / за ред. І. А. Зязюна. Київ: СПО Богданова А. М., 2008. 376 с.
23. Положення про загальноосвітній навчально-виховний заклад: Постанова Кабміну України від 27.08.2010 р. № 778 зі змінами, внесеними Постановою Кабінету Міністрів № 28 від 22.01.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/778-2010-%D0%BF>
24. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти від 29.06.2006 р. URL: [<http://novyibuh-gymnasium.edukit.mk.ua>].

25. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. №1556 – VII. zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
26. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 13.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
27. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
28. Скільський Д. Історія зарубіжної педагогіки : *посіб.* Київ: «Смолоскип», 2011. 376 с.
29. Сметанський М.І. Шахов В.І. Педагогіка : *навч. посіб.* Вінниця, 2006. 400 с.
30. Супрун М. О. Педагогіка: *підручник для духовних і світських закладів освіти.* К.: КДА, 2018. 400 с.
31. Фіцула М.М. Педагогіка: *навч. посіб.* Київ: Академія, 2006. 542 с.
32. Чайка В. Основи дидактики: Тексти лекцій і завдання для самоконтролю: *навчальний посібник.* Тернопіль: Астон, 2002. 244 с.
33. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: *навч. посіб.* Київ: Знання, 2006. 365с.
34. Якса Н. В. Основи педагогічних знань: *навч. посіб.* Київ: Знання, 2007. 358 с.

Додаткова

35. Аббас Н.О. Роль та місце громадянської освіти в демократичному вихованні підростаючого покоління. *Виховна робота в школі.* 2012. №2. С.37 – 38..
36. Акпинар Л.Е. Інтерактивні технології навчання в початковій школі: *Навчальний посібник.* К. : Видавничий Дім “Слово”, 2014. 288 с.
37. Басараб Н.Я. Внутрішкільна методична робота вчителів початкової школи як одна з форм підвищення їх кваліфікації (на прикладі Західного регіону України (1945-1991 рр.)). *KELM.* Люблін, 2021. № 8 (44). С. 12-17.
URL: <http://kelmczasopisma.com/ua/viewpdf/7921>
38. Басараб Н.Я. Підвищення кваліфікації як фактор розвитку педагогічної майстерності вчителів початкових класів. *Педагогічний альманах: збірник наукових праць /* редкол. В.В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2018. Випуск 37. С. 137-141.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2018_37_23
39. Василевич Л.Ф., Юртин І.І. Прийняття рішень за умов конфлікту та невизначеності середовища : *навч. посіб. для студ.* К., 2013. 128 с.
40. Внутрішній контроль : робоча книга керівника школи / упоряд. Н. Мурашко, А. Панченко. – К. : Редакції газет з управління освітою, 2013. 120 с.
41. Внутрішньошкільний контроль та аудит / упоряд.: Наталія Мурашко, Алла Панченко. К. : Редакції газет з управління освітою, 2013. 128с.
42. Лебідь О.В. Л Професійна культура керівника загальноосвітнього навчального закладу : *Навчальний посібник.* Донецьк: ЛАНДОНХХІ, 2011. 263 с.
43. Оржеховська В. М., Федорченко Т. Є. Технології розбудови виховної системи загальноосвітнього навчального закладу : *навчально-методичний посібник.* Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 172 с.
44. Основи менеджменту: *підручник для студентів вищих навчальних закладів /* кол. авторів; за ред. А. А. Мазаракі. Харків: Фоліо, 2014. 846 с.
45. Петрунько О.В. Молодь та інноваційні технології : *перспективи і ризики взаємодії : навч.-метод. посіб.* К. : Міленіум, 2013. 80 с.
46. Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 412 с.
47. Спіріна Т.П. Етика соціально-педагогічної діяльності : *навч.-метод. посіб.* К. : Київ. ун-т ім Б. Грінченка, 2013. 247 с.
48. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. *Нові технології навчання.* 2020. Вип. 94. С. 315–319.
49. Стинська В. Роль науково-дослідницької діяльності у професійному становленні майбутніх викладачів ЗВО. *Матеріали міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційний потенціал сучасної освіти та науки».* Київ, 2020. С. 240–242.
50. Стинська В. Самоосвіта як складова формування професіоналізму майбутніх фахівців ЗВО. *Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців».* Хмельницький, 2020. С. 97–101.
51. Стинська В., Бойчук В., Яцишин З. Лекція як форма організації і метод навчання у закладах вищої освіти. *Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу».* Яремче, 2019. С. 60.
52. Стинська В., Прокопів Л. Інноваційні методики викладання дисциплін у ЗВО в процесі магістерської підготовки. *Гірська школа українських Карпат.* 2020. № 22. С. 145 – 150.

53. Стинська В.В., Заяць Л.М., Ящишин З.М., Барила Н.І. Професійна компетентність – основа становлення сучасного викладача закладу вищої освіти. *Матеріали науково-методичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу»*. Івано-Франківськ, 18 вересня 2020. С. 157–159.
54. Тарасевич Н.М. Стратегія поведінки вчителя у складних педагогічних ситуаціях: Спецкурс. Тексти лекцій. Полтава: ЮЦПДПУ, 2005. 119 с.
55. Фізеші О.Й. Педагогіка: Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школознавство: Навчальний посібник. К.: Кондор-Видавництво, 2013. 390 с.
56. Фоменко Н.А., Скрипник М.І., Фатхутдінова О.В. Правова педагогіка :навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, 2015. 326 с.

Викладач:

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки та освітнього
менеджменту ім. Б. Ступарика

Вікторія СТИНСЬКА

